BioFlux

Disponibil online la adresa
www.proenvironment.ro

ProEnvironment 4 (2011) 167- 170

ProEnvironment

Articol original

Programe de Investiţii în Infrastructura de Mediu Elaborate de Ministerului Mediului şi Gospodăririi Apelor (MMGA). Studiu de Caz: Staţia de Transfer Deşeuri Menajere din Oraşul Zlatna, Judeţul Alba

BRAŞOVEAN Ioan*, Ioan Gheorghe OROIAN, Cristian IEDERAN, Constantin MIHAI - OROIAN, Andrei FLEŞERIU, Petru BURDUHOS, Cristina MOROŞAN

Universitatea de Ştiinţe Agricole şi Medicină Veterinară Cluj – Napoca, Facultatea de Agricultură, Str. Mănăştur nr. 3 – 5, 400372 Cluj – Napoca, Romania

Primit în data de 9 mai 2011; primit în forma finală după recenzie în 20 mai 2011; acceptat în 28 mai 2011
Disponibil online din 1 iunie 2011

Rezumat

Conform HG 349/2005 care clasifică depozitele de deşeuri in funcţie de natura deşeurilor şi a Ordinului MAPM nr.95/2005, privind stabilitatea criteriilor de acceptare şi procedurilor de eliminare a deşeurilor la depozitare şi lista naţională de deşeuri acceptate in fiecare clasă de depozit de deşeuri, staţia de transfer poate fi clasificată ca un depozit temporar pentru deşeuri nepericuloase.

In oraşul Zlatna managementul deşeurilor intră in programul de finanţare “Reabilitarea zonelor fierbinţi Zlatna şi Copşa Mică” in valoare de 53 milioane de euro, fiind unul din cele 7 obiective de investiţii: (reabilitarea sistemului de canalizare, reabilitarea sistemului de epurare, ecologizarea zonei industriale, etc).

Lucrările existente in cadrul staţiei de transfer a deşeurilor menajere din oraşul Zlatna, Judeţul Alba, sunt incadrate conform STAS 4273/83, in clasa de importanţă 4. Obiectul de activitate al Serviciului de Salubrizare Zlatna, din cadrul Primăriei Zlatna, este de: precolectare, colectare, transport şi sortare, depozitare controlată a deşeurilor menajere municipale generate pe teritoriul Oraşului Zlatna şi a satelor aparţinătoare.

Pentru desfăşurarea activităţii sunt organizate 21 de puncte de colectare a deşeurilor menajere sub formă de plaforme cu o suprafaţă totală de 1012 mp. Aceste puncte de colectare sunt amplasate pe intreg teritoriul adiministrativ al orasului Zlatna. Staţiile de transfer se infiinţează pentru a se reduce costul transportului în comparaţie cu utilizarea mai multor vehicule cu ajutorul cărora deşeurile ar fi transportate direct din zonele de colectare la facilitatea indicată de tratare sau eliminare.

Cuvinte cheie: managementul deşeurilor, protectia mediului, staţia de transfer, reciclare

1. Introducere

Încă din 1970 s-a conştientizat că deşeurile constituie o problemă şi că metodele de tratare prin depozitare şi incinerare nu sunt sadisfăcătoare, iar la Conferinţa Naţiunilor Unite pentru Mediu şi dezvoltare de la Rio de Janeiro din 1992 s-au plan.

* Autorul căruia i se va adresa corespondenţa.
Tel.: 0264596384; Fax: 0264593792
e-mail: brasovean_ioan2005@yahoo.com

constituie reducerea la minimum a efectelor negative ale generării şi gestionării deşeurilor asupra sănătăţii populaţiei şi asupra mediului.

Politica privind deşeurile urmăreşte reducerea consumului de resurse şi favorizează aplicarea practică a „ierarhiei deşeurilor”, care clasifică diferitele opţiuni de gestionare a deşeurilor, de la cea mai bună, la cea mai puţin bună pentru mediu, astfel: prevenirea, reutilizarea, reciclarea, recuperarea de energie şi eliminarea prin incinerare sau depozitare.

Conform acestei ierarhii se accordă prioritate prevenirii deşeurilor, urmată de minimizarea cantităţii de deşeuri, reutilizarea deşeurilor, reciclarea, recuperarea de energie şi în ultimul rând, eliminare prin incinerare sau depozitare. Cu toate că ierarhia deşeurilor nu trebuie privită ca o regulă rigidă, scopul deplasării spre o societate a reciclării şi recuperării înseamnă că reutilizarea şi reciclarea materialelor ar trebui să fie preferată valorificării energetice iar aceasta eliminării prin incinerare sau depozitare.

Al 6-lea Program de Acţiune pentru Mediu al Uniunii Europene, care a fost adoptat în anul 2002, stabileşte ca priorităţi ale politicii în domeniul protecţiei mediului, utilizarea durabilă a resuselor naturale şi gestionarea deşeurilor. Astfel, au fost lansate două strategii de către Comisia Europeană:

Strategia tematică privind utilizarea durabilă a resurselor naturale, care ţinteşte spre reducerea impacturilor negative asupra mediului cauzate de utilizarea resurselor naturale pentru creşterea economică;

Strategia tematică privind prevenirea şi reciclarea deşeurilor, strategie pe termen lung a Uniunii Europene, care promovează o "societate a reciclării" în Europa, furnizând şi cadrul pentru revizuirea politicii deşeurilor în Uniunea Europeană, în lumina priorităţilor stipulate în cel de al 6-lea program.

Prin această strategie se doreşte clarificarea şi simplificarea cadrului legislativ, precum şi introducerea unor noi instrumente în managementul deşeurilor, cum ar fi analiza ciclului de viaţă.

Gestionarea deşeurilor reprezintă una din problemele cele mai acute ale protecţiei mediului. Practicile neconforme, dar încă actuale, de gestionare a deşeurilor, precum depozitarea acestora direct pe sol fără respectarea unor cerinţe minime, evacuarea în cursurile de apă, şi arderea necontrolată reprezintă o serie de riscuri majore atât pentru mediul ambiant cât şi pentru sănătatea populaţiei [1].

2. Cadrul legislativ general pentru protecţia mediului în România

Cadrul legislativ general pentru protecţia mediului în România este reprezentat prin:

- Legea protecţiei mediului 137/1995, republicată cu modificările şi completările ulterioare (MO 505/14.07.2033)
- Legea apelor 107/1996 cu modificările si completarile ulterioare (MO584/30.06.2004)
- Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului 243/2000 (MO 633/06.10.2000) privind protecţia atmosferei, aprobată cu modificări şi completări prin Legea 655/2001 (MO 773/04.12.2001)
- Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 236/2000 (MO 625/04.12.2000) privind regimul ariilor naturale, conservarea habitatelor naturale, a florei si faunei salbatice, aprobata prin legea nr. 462/2002 (MO 433/02.08.2001)
- Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului 78/2000 (MO 283/22.06.2000) privind regimul deşeurilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea 426/2001 (MO 411/25.07.2001)
- Hotărârea de Guvern 918/2002 (MO 686/17.09.2002) privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului şi pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri
- Ordonanţa de Urgenţă 34/2002 (MO 223/03.04.2002) privind prevenirea, reducerea şi controlul integrat al poluării, aprobata cu modificări prin Legea 645/2002 (MO 901/12.12.2002)
- Hotărârea de Guvern 856/2002 (MO 659/05.09.2002) privind evidenţa gestiunii deşeurilor şi pentru aprobarea listei cuprinzând deşeurile, inclusiv deşeurile periculoase.

Acquis-ul Communitar în domeniul gestionării deşeurilor cuprinde un număr de 16 acte normative, dintre care cele mai multe au fost deja transpuse în legislaţia română.

3. Stadiul actual privind staţiile de transfer deşeuri în România

În perioada 2006 - 2009, au fost puse în operare 12 staţii de transfer, şi anume:

1. Staţia de transfer Buşteni, judeţul Prahova – capacitate proiectată 7600 t/an –Autorizaţie de mediu nr. 517/9.10.2008;
2. Staţia de transfer Valea Doftanei, judeţul Prahova, capacitate 448 mc/zi – Autorizaţie de mediu nr. 598/03.12.2009;
3. Staţia de transfer Urziceni, judeţul Ialomiţa – capacitate proiectată 20.000 t/an – Autorizaţie de mediu nr. 152/18.09.2006;
4. Staţia de transfer Feteşti judeţul Ialomiţa – capacitate proiectată 20.000 t/an –Autorizaţie de mediu nr. 49/09.04.2009;
5. Staţia de transfer Zlatna, judeţul Alba - capacitate 3.000 t/an - Autorizaţie de mediu nr. 122/10.06.2009;
6. Staţia de transfer Abrud , jud. Alba – capacitate 4.000 t/an - Autorizaţie de mediu nr. 149/12.08.2009;
7. Staţia de transfer şi sortare Medias, judeţul Sibiu – capacitate 22.500 t/an – Autorizaţie de mediu nr.

215 din 01.08.2006, valabilă pânâ la data de 01.08.2011, revizuită în 09.04.2009;
8. Staţia de transfer Gura Humorului, judeţul Suceva – 1.000 t/an / Autorizaţie de mediu nr. 305/31.07.2009, valabilă pânâ la 31.07.2019;
9. Staţia de transfer şi sortare Vatra Dornei, judeţul Suceava – 20,5 t/zi – Autorizaţie de mediu nr. 556/10.11.2006 revizuită la data de 14.08.2009, valabilă pânâ la 10.11.2011;
10. Staţia de transfer zona turistica Bran, judeţul Braşov – capacitate 140 mc/lună - Autorizaţie de mediu nr. 131/24.09.2009;
11. Staţia de transfer, sortare şi instalaţie de balotare Microregiunea Ciucului de Jos, jud. Harghita – capacitate 650 t/an - Autorizaţie de mediu nr. 195/12.11.2009, valabilă 12.11.2019;
12. Staţia de transfer şi sortare Reghin, jud. Mureş – 16.500 t/an - Autorizaţie de mediu nr. 202/2009.

4. Prezentarea situaţiei existente privind gestionarea deşeurilor municipale la nivelul oraşului Zlatna

Programul pilot privind construirea unei staţii de transfer a deşeurilor menajere

Ministerului Mediului si Gospodaririi Apelor (MMGA) a demarat, prin HG 571 din 26 aprilie 2006, un program de investiţii in infrastructura de mediu in valoare totală de 323 de milioane de euro,

Programul este compus din trei proiecte: programul pilot pentru reabilitarea zonelor fierbinţi Zlatna şi Copşa Mică, modernizarea infrastructurii de apă potabilă şi apă uzată in bazinul Crişului, in judeţul Vaslui şi in municipiul Ploieşti şi sistemul integrat de management al deşeurilor in municipiul Iaşi, in judeţele Satu Mare şi Sibiu.

Proiectele se adresează unui număr de zece unităţi administrativ teritoriale: consiliilor locale Zlatna, Copşa Mică, Ploieşti, Oradea, Alba Iulia, Valea lui Mihai, Iaşi, precum şi consiliilor judeţene Vaslui şi Satu Mare.

Astfel, Zlatna va beneficia, prin intermediul programului, de extinderea şi reabilitarea reţelei de apă potabilă, reabilitarea sistemului de salubrizare, dar şi amenajarea râului Ampoi şi a afluenţilor săi. Totodată se vor realiza ecologizarea şi inlăturarea efectelor poluării in zona industriala dezafectată, dar şi reabilitarea ecosistemului in zonele grav afectate de poluare.

Prin implementarea proiectelor, Copşa Mică va deţine un sistem zonal de alimentare cu apă potabilă şi canalizare, beneficiind totodată şi de reabilitarea faţadelor şi acoperişurilor clădirilor afectate de poluare, precum şi de crearea unui sistem zonal de gestionare a deşeurilor urbane.

Proiectele sunt finanţate in procent de 75% din bugetul de stat, prin bugetul MMGA, restul de 25% reprezentând contribuţia autorităţilor locale. Excepţie fac proiectele care se adresează zonelor Zlatna şi Copşa Mică, finanţate in totalitate din bugetul de stat.

Stadiul implementării proiectului

Proiectul este in curs de implementare, in anul 2007 au inceput lucrările ce trebuiau finalizate in decembrie 2010, insă datorită intârzierii finanţării s-a prelungit termenul de finalizare pânâ in 2012.

Obiectiv principal:

Implementarea unui sistem integrat şi eficient din punct de vedere ecologic şi economic pentru gestionarea deşeurilor.

Lucrări principale:

a) Reabilitarea sistemului actual de colectare a deşeurilor, axată pe colectarea selectivă a acestora;
b) Construirea unei Staţii de transfer
c) Valorificarea deşeurilor reciclabile.
d) Închiderea depozitului actual de deşeuri.

Reabilitarea sistemul de salubrizare in orasul Zlatna, ca parte integranta a sistemului de management al deseurilor in judetul Alba, presupune solutii tehnice noi pornind de la sistemul de colectare selectiva a deseurilor, utilajele si echipamentele folosite pentru transferul deseurilor de la punctele de colectare noi propuse, la statia de transfer si apoi directionarea acestora pe filiere specifice pentru depozitare sau revalorificare.

Baza de date privind gestionarea deşeurilor în interiorul staţie de transfer

Obiectul de activitate al Serviciului de Salubrizare Zlatna, din cadrul Primăriei Zlatna, este de :

- Precolectare
- Colectare
- Transport şi sortare
- Depozitare controlată a deşurilor menajere municipale generate pe teritoriul Oraşului Zlatna şi a satelor aparţinătoare.

Pentru desfăşurarea activităţii sunt organizate 21 de puncte de colectare a deşeurilor menajere sub formă de plaforme cu o suprafaţă totală de 1012 mp. Aceste puncte de colectare sunt amplasate pe intreg teritoriul adiministrativ al orasului Zlatna.

Conform datelor de proiectare capacitățile stației de transfer sunt :

• Cantități de deşeuri colectate anual: 6140 mc/an
• Suprafața ocupată in stația de transfer: 4800 mp
• Suprafață hală sortare deşeuri: 1250 mp
• Regim de funcționare: permanent 254 zile/an, 5 zile/săptămână, 8h/zi
• Număr personal angajat: 12 persoane

Cantitatea de deşeuri colectată la nivelul anului 2010 a fost de 6140 mc/an -> 1780 t/an din care :

1. 85% deşeuri biodegradabile-> 5220 mc/an -> 1510 t/an
2. 15% deşeuri valorificabile ->920 mc/an ->266 t/an

În ceea ce priveşte compoziția deşeurilor pe fracții reciclabile, au fost înregistrate următoarele date:

- Sticlă = 95,5 t/an
- PET + plastic = 65,4 t/an
- Hârtie + carton = 87,6 t/an
- Doze aluminiu = 17,5 t/an
- Total = 266 t/an

Monitorizarea factorilor de mediu din cadrul stației

În perioada de funcționare a unei stații de transfer pentru deşeurile municipale solide pot rezulta următoarele tipuri de emisii:

• emisii în aer;
• emisii în apă (directe sau indirecte);
• emisii de zgomot

Una din principalele probleme ale unei stații de transfer este legată de mirosurile determinate de deşeurile putrescibile care se degradează în perioada în care tranzitează stația de transfer. De asemenea, pot apărea şi emisii de particule determinate de mijloacele de transport, precum şi în zona de descărcare a deşeurilor. Monitorizarea emisiilor în atmosferă se realizează conform prevederilor autorizației de mediu, urmărindu-se, în principal, concentrația de particule.

5. Concluzii

Conform HG 349/2005 care clasifică depozitele de deşeuri in funcție de natura deşeurilor şi a Ordinului MAPM nr.95/2005, privind stabilitatea criteriilor de acceptare şi procedurilor de eliminare a deşeurilor la depozitare şi lista națională de deşeuri acceptate in fiecare clasă de depozit de deşeuri, stația de transfer poate fi clasificată ca un depozit temporar pentru deşeuri nepericuloase.

Reabilitarea sistemul de salubrizare in orasul Zlatna, ca parte integranta a sistemului de management al deseurilor in judetul Alba, presupune solutii tehnice noi pornind de la sistemul de colectare selectiva a deseurilor, utilajele si echipamentele folosite pentru transferul deseurilor de la punctele de colectare noi propuse, la statia de transfer si apoi directionarea acestora pe filiere specifice pentru depozitare sau revalorificare.

Locuitori oraşului Zlatna şi a celor 18 sate aparținătoare, agenții economici şi instituțiile deservite – *gupul țintă vizat de proiect* – vor beneficia de:

- servicii de salubritate propuse prin proiect, la nivelul standardelor europene
- reducerea poluării aerului, datorită colectării deşeurilor într-un mod organizat şi civilizat
- creşterea calității vieții şi îmbunătățirea condițiilor de mediu, a aspectului general al oraşului
- creşterea gradului de educație în ceea ce priveşte colectarea şi valorificarea deşeurilor.

Bibliografie

[1] Proorocu M., 2005, Gestionarea deşeurilor, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca

[2] ***, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 78/2000 privind deşeurile

[3] ***, Legea apelor 107/1996 cu modificările si completarile ulterioare (MO584/30.06.2004)

[4] ***, Ordonanța de Urgență a Guvernului 243/2000 (MO 633/06.10.2000) privind protecția atmosferei, aprobată cu modificări şi completări prin Legea 655/2001 (MO 773/04.12.2001)

[5] ***, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 236/2000 (MO 625/04.12.2000) privind regimul ariilor naturale, conservarea habitatelor naturale, a florei si faunei salbatice, aprobata prin legea nr. 462/2002 (MO 433/02.08.2001)

[6] ***, Hotărârea de Guvern 918/2002 (MO 686/17.09.2002) privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului şi pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri

[7] ***, Ordonanța de Urgență 34/2002 (MO 223/03.04.2002) privind prevenirea, reducerea şi controlul integrat al poluării, aprobata cu modificări prin Legea 645/2002 (MO 901/12.12.2002)

[8] ***, Hotărârea de Guvern 856/2002 (MO 659/05.09.2002) privind evidența gestiunii deşeurilor şi pentru aprobarea listei cuprinzând deşeurile, inclusiv deşeurile periculoase.